
Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 4. junij 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Prazna stran

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ A
2	♦ D
3	♦ A
4	♦ A
5	♦ C
6	♦ B
7	♦ A
8	♦ C
9	♦ C
10	♦ D

Naloga	Odgovor
11	♦ A
12	♦ C
13	♦ B
14	♦ D
15	♦ A
16	♦ A
17	♦ B
18	♦ C
19	♦ D
20	♦ C

Naloga	Odgovor
21	♦ B
22	♦ C
23	♦ D
24	♦ B
25	♦ D
26	♦ B
27	♦ B
28	♦ D
29	♦ A
30	♦ C

Naloga	Odgovor
31	♦ B
32	♦ B
33	♦ B
34	♦ D
35	♦ C
36	♦ C
37	♦ A
38	♦ D
39	♦ C
40	♦ C

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

Skupaj število točk IP 1: 40

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Koristnost in premica cene

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ Mejna koristnost vsake dodatne enote uporabljene dobrine se zmanjšuje, ker je potreba vedno bolj zadovoljena.	Vsaka dodatna enota dobrine prinese <u>manjše zadovoljstvo</u> .	Za smiselno opredelitev, ki vključuje podčrtano.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																					
1.2	2	♦ <table border="1" data-bbox="534 1097 742 1825"> <tr> <td>Število smučarskih dni</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Celotna koristnost</td> <td>0</td> <td>15</td> <td>25</td> <td>31</td> <td>34</td> <td>34</td> </tr> <tr> <td>Mejna koristnost</td> <td>-</td> <td>15</td> <td>10</td> <td>6</td> <td>3</td> <td>0</td> </tr> </table>	Število smučarskih dni	0	1	2	3	4	5	Celotna koristnost	0	15	25	31	34	34	Mejna koristnost	-	15	10	6	3	0		Za vsako pravilno vrstico 1 točka. Kandidat ima lahko največ eno napako v vrstici.
Število smučarskih dni	0	1	2	3	4	5																			
Celotna koristnost	0	15	25	31	34	34																			
Mejna koristnost	-	15	10	6	3	0																			
	2	♦ 25 ♦ 6 ♦ prvim ♦ četrtem		Za štiri pravilne navedbe 2 točki, za dve ali tri pravilne navedbe 1 točka.																					
Skupaj	4																								

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ Premica prikazuje vse možne kombinacije nakupa <u>dveh dobrin</u> pod pogojem, da potrošnik porabi <u>ves denar</u> .		Za opredelitev, ki vključuje vsaj dve podčrtani navedbi, 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	<p>◆</p>		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila						
1.5	1	<p>◆ povečala ◆ 30 ◆ 180</p>								
	1	<table border="1"> <tr> <td>Nakup smučarskih kart</td> <td>Nakup kart za fitness</td> </tr> <tr> <td></td> <td>30</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0</td> </tr> </table>	Nakup smučarskih kart	Nakup kart za fitness		30		0		
Nakup smučarskih kart	Nakup kart za fitness									
	30									
	0									
Skupaj	2									

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.6	1	<p>◆ več ◆ nižja</p>		

2. naloga: Stroški in reprodukcija

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Stroški so v denarju izražena poraba proizvodnih dejavnikov.		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila								
2.2	2	♦ <table border="1" data-bbox="435 1093 630 1827"> <tr> <td>Fiksni stroški v podjetju Aninas</td> <td>Variabilni stroški v podjetju Aninas</td> </tr> <tr> <td>najemnina</td> <td>plače zaposlenih</td> </tr> <tr> <td>obrok kredita (glavnica in obresti)</td> <td>strošek surovine (materialni stroški)</td> </tr> <tr> <td>(časovna) amortizacija</td> <td>funkcionalna amortizacija</td> </tr> </table>	Fiksni stroški v podjetju Aninas	Variabilni stroški v podjetju Aninas	najemnina	plače zaposlenih	obrok kredita (glavnica in obresti)	strošek surovine (materialni stroški)	(časovna) amortizacija	funkcionalna amortizacija		Upoštevamo tudi druge smiselne navedbe. Za dve pravilni navedbi 1 točka.
Fiksni stroški v podjetju Aninas	Variabilni stroški v podjetju Aninas											
najemnina	plače zaposlenih											
obrok kredita (glavnica in obresti)	strošek surovine (materialni stroški)											
(časovna) amortizacija	funkcionalna amortizacija											

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ So stroški na enoto izdelka.	$\frac{TC}{Q}$, AFC + AVC	
	1	♦ Ker se isti znesek (FC) razporedi na vse več izdelkov.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																																			
2.4	3	♦ <table border="1" data-bbox="970 712 1192 1827"> <tr> <th>Obseg proizvodnje (Q)</th> <th>Celotni Stroški (TC)</th> <th>Fiksni stroški (FC)</th> <th>Variabilni Stroški (VC)</th> <th>Povprečni stroški (AC)</th> <th>Celotni prihodek (TR)</th> <th>Profit ali izguba</th> </tr> <tr> <td></td> <td>17.000</td> <td></td> <td></td> <td>85</td> <td>16.000</td> <td>-1.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1.300</td> <td>16.300</td> <td>80</td> <td>17.600</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td></td> <td>18.720</td> <td>1.300</td> <td></td> <td>78</td> <td>19.200</td> <td>480</td> </tr> <tr> <td></td> <td>19.760</td> <td>1.300</td> <td>18.460</td> <td>76</td> <td>20.800</td> <td></td> </tr> </table>	Obseg proizvodnje (Q)	Celotni Stroški (TC)	Fiksni stroški (FC)	Variabilni Stroški (VC)	Povprečni stroški (AC)	Celotni prihodek (TR)	Profit ali izguba		17.000			85	16.000	-1.000			1.300	16.300	80	17.600	0		18.720	1.300		78	19.200	480		19.760	1.300	18.460	76	20.800			Kandidat dobi za pravilno rešena/e – 2 stolpca ali 2 vrstici 1 točko. – 2 stolpca in 2 vrstici 2 točki. – 3,4 ali 5 stolpcev ali 3 vrstice 2 točki. – 6 stolpcev ali 4 vrstice 3 točke. Kandidat za pravilen izračun celotne naloge z eno napako dobi 3 točke.
Obseg proizvodnje (Q)	Celotni Stroški (TC)	Fiksni stroški (FC)	Variabilni Stroški (VC)	Povprečni stroški (AC)	Celotni prihodek (TR)	Profit ali izguba																																	
	17.000			85	16.000	-1.000																																	
		1.300	16.300	80	17.600	0																																	
	18.720	1.300		78	19.200	480																																	
	19.760	1.300	18.460	76	20.800																																		

	♦			
1	♦ 220			
Skupaj	5			

3. naloga: Trg, povpraševanje in tržno ravnotežje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Trg je prostor, kjer se srečajo ponudniki in povpraševalci, da po določeni ceni zamenjajo blago za denar.	Trg je prostor, kjer se srečajo ponudniki in povpraševalci.	
	1	štiri od: ♦ alokativna ♦ distributivna ♦ selektivna (motivacijska) ♦ kontrolna		Za štiri ali tri navedene funkcije 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ popolni konkurenci 		
	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ cena hamburgerjev ♦ cena druge hrane (substitutnih dobrin) ♦ cene vstopnic, pijače in prigrizkov (komplementarnih dobrin) ♦ število obiskovalcev festivala ♦ dohodki (kupna moč) obiskovalcev ♦ preference (želje, okusi) obiskovalcev ♦ in druge smiselne navedbe 		
	1	<p>The graph shows the market for hamburgers. The vertical axis represents the price per hamburger (P) in EUR, ranging from 4 to 9. The horizontal axis represents the quantity of hamburgers (Q) in thousands, ranging from 0 to 250. A downward-sloping demand curve (D) and an upward-sloping supply curve (S) are plotted. The equilibrium point is at a price of 7 EUR per hamburger and a quantity of 190,000 hamburgers.</p>		Za pravilno vrisano in označeno krivuljo 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 7 ♦ 190 		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ne spleča ♦ elastično 		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ponudnikom se prihodek zniža z 1.330.000 EUR na 1.120.000 EUR. ♦ Povpraševanje po hamburgerjih je elastično, kar pomeni, da se je obseg povpraševanja zmanjšal za višji odstotek, kot se je zvišala cena. ♦ Povpraševanje po hamburgerjih je elastično, ker je na festivalu veliko drugih ponudnikov (ponudniki substitutov). ♦ Koefficient elastičnosti povpraševanja je $-2,27$, kar pomeni, da se bo ob 1-% zvišanju cene obseg povpraševanja zmanjšal za 2,27 %. 		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4	1			
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ nižji ♦ manjši 		

Skupaj	2		
---------------	----------	--	--

4. naloga: Razdelitev in denar

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ plača, dobiček, obresti, renta		Za štiri ali tri pravilne navedbe 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	♦ prihodek – strošek	TR – TC	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	ena od: ♦ Akumulacija je del dobička, ki ga lastnik ne nameni končni potrošnji. ♦ Del dobička lastniki vložijo v proizvodnjo (v razvoj).		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ 1.570		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦		Za pravilno navedene sestavine 1 točka. Za vsaj dve pravilni navedbi 1 točka.
		♦ osnovna plača	stimulacije	
	1	♦ 201.600 ♦ 4.480 ♦ ugodnosti		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.6	1	♦ 107,25		Za pravilni izračun in rezultat 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.7	1	♦ 3 %		Za pravilni izračun in rezultat 1 točka.
	2	♦ višja pozitivna ♦ 13.113.515		Za dve pravilni navedbi 1 točka, za vse tri pravilne navedbe 2 točki.

Skupaj	3		
---------------	----------	--	--

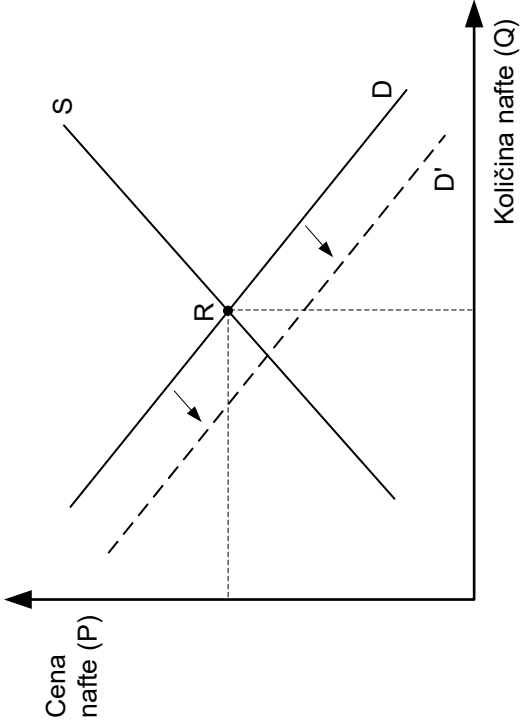
5. naloga: Korporacije, procesi in TNK

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	tri od: ♦ delniška lastnina ♦ velika koncentracija in centralizacija kapitala ♦ razvejana produkcijska struktura ♦ hiter tehnološki napredek ♦ dolgoročno tržno planiranje ♦ samofinanciranje – finančna neodvisnost od bank ♦ vodilna vloga menedžmenta		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	♦ Korporacije vse bolj upravljajo menedžerji in vse manj lastniki kapitala.	Odločilna vloga menedžmenta.	
	2	dve od: ♦ Lastniki želijo večji dobiček (višje dividende). ♦ Menedžerji želijo več dobička vlagati v podjetje, lastniki pa v izplačilo dividend. ♦ Menedžment si zagotovi visoke plače in druge ugodnosti (zavarovanja, odpravnine ...)		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ menedžerski odkup (prevzem) podjetja		
	1	♦ Podjetje Tesla Motors del svojega profita vlaga v raziskave in razvoj, v tehnološki napredek ali širitev podjetja, kar mu omogoča večjo konkurenčnost.		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	♦ Je podjetje, ki ima vsaj en obrat v eni tuji državi.		
	2	dve od: ♦ izognitev carinam ♦ nov velik trg ♦ nižji transportni stroški ♦ nižja cena delovne sile ♦ ugoden vir naravnega bogastva ♦ davčne olajšave		Za vsako smiselno navedbo 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	♦ 		

6. naloga: Fiskalna politika in revščina

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Je sistem ukrepov, s katerimi država vpliva na javnofinančne prihodke in odhodke. 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila		
6.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td style="width: 80%;">3. Kapitalski prihodki</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">895,7</td> </tr> </table> ♦ 8.809,3 ♦ 90,34 	3. Kapitalski prihodki	895,7		Za vsako pravilno navedbo 1 točka.
3. Kapitalski prihodki	895,7					
Skupaj	4					

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	1	<ul style="list-style-type: none"> tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ prag tveganja revščine ♦ stopnja tveganja revščine ♦ stopnja materialne prikrajšanosti ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prikazuje neenakost porazdelitve dohodka. ♦ Je mera za koncentracijo dohodka. 		Za tri ali dva kazalnika 1 točka.
1	1	<ul style="list-style-type: none"> ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ginijev koeficient se <u>znižuje</u>, kar pomeni, da se <u>neenakost</u> dohodkov med prebivalci Slovenije <u>zmanjšuje</u>. ♦ Ginijev koeficient se <u>znižuje</u>, kar pomeni, da se <u>razlike med</u> dohodki <u>zmanjšujejo</u>. 		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje podčrtane navedbe, 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prerazdelitvena funkcija fiskalne politike izhaja iz skrbi za enakomernjšo porazdelitev dohodka in bogastva. Država prerazdeli dohodek s progresivno obdavčitvijo in socialnimi transferji. 		Za smiselno opredelitev 1 točka.
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kaže se s progresivno obdavčitvijo dohodkov, kar pomeni, da tisti z višjim dohodkom plačajo več kot sorazmerno več kot drugi z nižjim dohodkom. ♦ Davčna stopnja je najnižja v prvem razredu dohodninske lestvice, v vsakem naslednjem razredu je nekoliko višja, kar pomeni, da tisti z višjim dohodkom plačajo več kot sorazmerno več kot drugi z nižjim dohodkom. ♦ Davčna stopnja je najnižja v prvem dohodninskem razredu (16 %) in najvišja v najvišjem dohodninskem razredu (50 %), kar pomeni, da tisti z višjim dohodkom plačajo več kot sorazmerno več. 		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	2			

Skupno število točk IP 2: 60